

TRGR

JOURNAL

NİSAN 2015 / APRIL I

The Role of Media in
Turkish-Greek Relations

TÜRK-YUNAN İLİŞKİLERİNDE
MEDYANIN ROLÜ

Bu program Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir
This programme is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey

KAMU-STK-MEDYA İŞBİRLİĞİ İÇİN

DİYALOG SEMİNERLERİ DIALOGUE SEMINARS

FOR PUBLIC-CSO-MEDIA CO-OPERATION

ANLAMAK, ANLATMAK, ANLAŞMAK...

Sivil Toplum Diyalogu Programı; Medya, STK ve Kamu Personelini daha güçlü bir işbirliği için bir araya getiriyor.

www.siviltoplumdiyalogu.org

TO EXPLAIN, TO LISTEN & TO UNDERSTAND EACH OTHER...

Civil Society Dialogue Programme brings together Media, CSO and Public Officials for a stronger cooperation.

www.civilsocietydialogue.org

ANTALYA

21-22 April 2015
21-22 Nisan 2015

İSTANBUL

13-14 May 2015
13-14 Mayıs 2015

GAZİANTEP

16-17 June 2015
16-17 Haziran 2015

SAMSUN

09-10 September 2015
09-10 Eylül 2015

İZMİR

7-8 October 2015
7-8 Ekim 2015

KONYA

21-22 October 2015
21-22 Ekim 2015

Bu program Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.
This programme is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey

Sivil Toplum Diyalogu

Türk-Yunan Medya Buluřması Projesi

ΓΕΦΥΡΩΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΤΟΥΡΚΙΑΣ - ΕΛΛΑΔΑΣ

contents

İÇİNDEKİLER

TRGR

JOURNAL

Publisher
İmtiyaz Sahibi
Ali Akgün
ali@aral.org

Editor-in-chief
Genel Yayın Yönetmeni
Arzu Akgün
arzu@aral.org

Editorial Consultant
Yayın Danışmanı

Andreas Belibassakis
BBC Yunanistan Muhabiri
Chief of Correspondent BBC in Middle East

Burak Bekdil
Hürriyet Daily News

Doç. Dr. Burcu Sümer
Ankara Üniversitesi, İletişim Fakültesi Öğretim Görevlisi
Ankara University, Lecturer of Communication Faculty

Özge Mumcu
Gazeteci / Journalist

Sedat Bozkurt
Fox Tv Ankara Temsilcisi
Representative of Fox Tv Ankara

Yrd. Doç. Dr. Sevgi Can Yağcı Aksel
Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Görevlisi
Ankara University, Lecturer of Communication Faculty

Zafer Çakmak
Habertürk Ankara Temsilcisi
Representative of Habertürk Ankara

TURKEY-GREECE MEDIA BRIDGING PROJECT

Project Coordinator / Aral Group
Arzu Akgün
arzu@aral.org

Project Asistant /Aral Group
Fatoş Dervişoğlu
fatos@aral.org

Project Coordinator / A4 Art Design
Berin Myisli

Project Assistant / A4 Art Design
Xenia Chatziangeli

www.turkeygrecemediabridging.com
turkeygrecemediabridging@gmail.com

This journal is produced within the scope of Civil Society Dialogue program by Aral Group. This journal is produced with financial support of EU and Republic of Turkey. Aral Group is responsible from the content of the journal and can in no way be interpreted as the opinion of the EU and/or Republic of Turkey.

Bu dergi Aral Group tarafından Sivil Toplum Diyalogu programi kapsamında üretilmiştir. Bu dergi Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali desteğiyle üretilmiştir. Bu derginin içeriğinden yalnızca Aral Group sorumludur ve bu dergi hiçbir şekilde Avrupa Birliği veya Türkiye Cumhuriyeti'nin görüş ve tutumunu yansıtmamaktadır.

Dergide yayınlanan makale, yazı, haber ve fotoğrafların sorumluluğu yazarların sahibine aittir.

The responsibility of the articles, writings, news and photos published in the journal belongs to the authors.

Ataç 1 Sk. 25/11 Kızılay, Ankara / Turkey (Yönetim Yeri)
Phone: +90.312.433.2725 Fax: +90.312.434.2725
e-mail: aral@aralgroup.com

Baskı/Printing: TDV Yayın, Mat. ve Ticaret İşl. 0312 354 91 31
Yerel Süreli, üç aylık, Türkçe-İngilizce Yıl: 3 Sayı: 13 Basım Tarihi: 27.02.2015
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Arzu Akgün
Yayın Sahibi: Aral Prodüksiyon Dağ, Dans, Ajans Yay. Marbaa.
Rek. Tur. San. Tic. Ltd. Şti. adına Ali Akgün

30

municipality/belediye

38

tourism/turizm

06
panel

34
music/müzik

38
art/sanat

50
food/yemek

From Cybele to Aba Sultan Cultural Heritage Aizanoi

KYBELE'DEN ABA SULTAN'A KÜLTÜREL MİRAS AIZANOI

Kütayha that has a life and tradition of civilization from thousands of years resembles fairly an open-air museum. In Aizanoi Ancient City Excavations which was carried out in Çavdarhisar district in Kütayha very important information about the joint history of Turkish-Greek was obtained. Aizanoi Ancient City having about five-year history contains within itself many buildings particularly the Temple of Zeus which is one of the world's best preserved examples. The walls of the Temple of Zeus have been unearthed in Aizanoi Ancient City called as "Second Ephesus" with its cultural structure by the art circles. On these

walls and some tombstones stamps of Turkish people that were believed to settle here in 13th and 14th century have been determined. The temple of Zeus contains much information belonging to thousands of year such as; Greek inscriptions belonging to the first construction period just like a newsmonger, the crosses belonging to the period of Christianity and lastly drawings holding daily lives indications of Çavdar people that settled here in 13th and 14th century. Prof. Dr. Elif Özer who is an academic member of the Department of Archaeology in Pamukkale University is at the head of the excavations team.

Binlerce yıl öncesinden gelen bir yaşam ve uygarlık geleneğine sahip olan Kütahya, adeta bir açık hava müzesini andırıyor. Kütahya'nın Çavdarhisar ilçesinde gerçekleştirilen Aizanoi Antik Kenti Kazısı'nda Türk-Yunan ortak tarihine ilişkin çok önemli bilgiler elde edildi. Yaklaşık 5 bin yıllık geçmişe sahip Aizanoi Antik Kenti, başta dünyanın en iyi korunmuş örneklerinden biri olan Zeus Tapınağı olmak üzere birçok yapıyı içerisinde barındırıyor. Kültürel yapısıyla sanat çevreleri tarafından "İkinci Efes" olarak adlandırılan Aizanoi Antik Kenti'nde ortaya çıkarılan Zeus Tapınağı

duvarlarında ve bazı mezar taşları üstünde 13. ve 14. yüzyılda buraya yerleştiği düşünülen Türklerin Tamgaları tespit edildi. Zeus Tapınağı; ayaklı bir gazete gibi ilk yapılış dönemine ait Yunanca yazıtlar, ardından Hristiyanlık dönemine ait haçlar ve son olarak 13. ve 14. yüzyılda buraya yerleşen Çavdarlar'ın günlük hayatlarına dair izler barından çizimlerle binlerce yıla ait pek çok bilgiyi içeriyor. Kazıları gerçekleştiren ekibin başında Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Elif Özer bulunuyor. Özer, gerçekleştirilen kazılarda Türk –

Prof. Dr. Elif Özer mentioned about the information related to the joint history of Turkish-Greek found in the excavations. She said: "Aizanoi is one of the beautiful examples in terms of being placed of ancient age and Turkish culture on the ancient fabric. The temple of Zeus is a good example for this joint culture. On the one margin of the temple's wall there are ancient Greek inscriptions written for the construction of the temple and the help to the Emperor Hadrian and on the other margin of the wall there are Turkish lovers with their lute. As a result Aizanoi as a cultural heritage is a common heritage of all mankind."

Excavations at Aizanoi having a long history of excavations have continued at intervals since 1970s. The excavation carried out by German until 2010 was given to Pamukkale University by the ministry of culture and tourism from the year 2011. Aizanoi is a magnificent city both with many buildings that are still solid and Turkish fabric that are still alive. So these magnificent features carry visitors to the back. According to archaeological findings the majority of the structures in the city belong to the Roman Period. Aizanoi is a Phrygian city and so it is the country of the mother goddess

Yunan ortak tarihine ilişkin bulunan bilgilerle ilgili Prof. Dr. Elif Özer, şu bilgileri aktardı: "Aizanoi hem antik çağ hem Türk dönemi kültürünün, antik doku üstüne yerleştirilmesi ve hala yaşamın devam etmesi ile güzel örneklerden biridir. Zeus Tapınağı, bu ortak kültüre verilebilecek iyi bir örnektir. Tapınak duvarının bir köşesinde tapınağın inşası ve İmparator Hadrianus'a yardım için yazılan Grekçe yazıtlar, bir diğer köşesinde ise elinde kopuzu ile Türk aşıklar yer almaktadır. Sonuç olarak Aizanoi kültürel bir miras olup tüm insanlığın ortak mirasıdır." Uzun bir kazı geçmişi bulunan

Aizanoi'deki kazılar, 1970'lerden itibaren aralıklarla devam ediyor. 2010 yılına kadar Alman arkeologlar tarafından yürütülen kazı 2011 yılından itibaren T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Pamukkale Üniversitesi'ne verildi. Aizanoi hem çoğu sağlam kalan pek çok yapısı ile hem de hala yaşamın devam ettiği Türk yerleşimiyle harmanlanmış dokusuyla gezenleri adeta geçmişe taşıyan büyüleyici bir kent. Arkeolojik buluntulara göre erken evresi günümüzden yaklaşık beş bin yıl öncesine gitmekle birlikte bugün kentte görülen yapıların büyük kısmı Roma Dönemi'ne ait.

Cybele. The sacred place in Aizonai built for Cybele and worshiped by name Meter Steunene can still be seen today. Besides, there are still 2 round presentation area where the tauroboli ceremony in Cybele cult was performed. According to the survey in 2012 and information received from the local people it has been observed that this tradition has still continued by turning into a woman namely Aba Sultan even if it has another name and another conviction. Aizonai people prayed at this hill for Cybele two thousand years ago and two thousand

years later across this hill Çavdarhisar people prayed to Aba Sultan for rain and they also dedicated victims.

The only Temple of Zeus in Anatolia The other building in Aizonai is the Temple of Zeus constructed in AD 1th century. This is the only Temple of Zeus which is today solid with its vaulted ground floor in Anatolia. The temple has eastwards and westwards and today the west acroterium has been still seen solidly. The downstairs of the temple which is surrounded with Ion order and columns can be come down a ladder. It is also provided to go down the downstairs with a similar wooden ladder by the priests in antiquity. While some people believe that the downstairs is for the goddess Cybele, some think that it is only dedicated to Zeus and it is a place where the treasure is stored with an archive.

In 2012 season in the south of the temple area excavation was made in order to find traces of settlement in a later period. Moreover the horses made for Zeus in the east of the temple were excavated and a bread plate was found belonging to A.D. 6th-7th century. During these dates this area was also sacred in the Christian era not for Zeus.

Aizonai Theatre- Stadion Complex is the only example in the ancient world known up to now thanks to being built on the same axis and having a

common stage building. In 2012 this theatre entered into the Provincial List of UNESCO World Cultural Heritage through this feature.

Traces of life beyond beliefs

For security reasons a scientific excavation couldn't be carried out apart from Amazon sarcophagus which was uncovered as a result of illegal excavations in southern necropolis with regard to the burial ceremony in the city. Therefore excavations were centered in the northern necropolis of the city between the years 2012-2014. After the fragments of gravestones on the territory were found, excavations were started in the north of the theatre in 2012.

Özer explains the reason why the excavations were carried out in the north of the theatre like that: "First, the presence of fragments belonging to the tombstones would indicate the presence of a necropolis. Secondly, it is reasonable that there was a necropolis very close to the theatres in ancient age because the god Dionysus is a chthonic god (about the underground) being related to both theatre and death and as a result of the excavations some sounds slowly began to come under the ground. We have found the graves of Aizonais and the people who were buried here although they were not from here. We think that here should be a necropolis (cemetery) belonging to middle and lower sections of Aizonai according

Aizonai, bir Phrygia kenti, dolayısıyla ana tanrıça Kybele'nin de yurdudur. Aizonai'de Kybele için yapılan ve Meter Steunene adı ile tapınım gören kutsal alan bugün hala görülebiliyor. Kybele kültünde taurobolium törenlerinin yapıldığı 2 adet yuvarlak sunu alanı bugün hala yerinde. 2012 yılında yapılan araştırmada yöre halkından alınan bilgilere göre burada hala ama başka bir isimle ve başka bir inançla da olsa bir kadına; yani Aba Sultan'a dönüştürerek bu geleneğin devam ettiği gözlemleniyor. Bir tepede iki bin yıl önce Kybele için yakarılar yapan Aizonailülular; iki bin yıl sonra karşı tepede yağmur için Aba Sultan'a dua eden, kurbanlar adayan Çavdarhisarlılar.

Anadolu'da bilinen tek Zeus Tapınağı Aizonai'deki bir diğer yapı MS. 1. yüzyılda inşası başlatılan Zeus Tapınağı'dır. Bugün Anadolu'da tonozlu alt katı ile sağlam kalan, bilinen tek Zeus Tapınağı'dır. Tapınak doğu batı yönünde olup, batı akroteri tapınağın ön kısmında sağlam şekilde bugün hala görülebiliyor. Ion düzeninde ve tek bloktan işlenen sütunlarla çevrelenen tapınağın alt katına bugün ahşap bir merdivenle inilebiliyor. Antik Çağ'da tapınak rahipleri tarafından benzer bir ahşap merdiven ile alt kata iniş sağlandığı tahmin ediliyor. Alt katın aslında tanrıça Kybele için adandığını düşününler olmakla birlikte sadece Zeus'a adandığını ve buranın bir

arşiv ile hazinelerin saklandığı alan olduğunu kabul eden görüşler de bulunuyor.

2012 sezonunda tapınak alanının güneyinde, daha geç dönemlere ait yerleşimin izlerini bulmak amacıyla kazı yapıldı. Tapınağın doğusunda Zeus için yapılan altarda da kazı gerçekleştirildi ve M.S. 6. - 7. yüzyıllara ait bir ekmek mührü bulundu. Bu alanın bu tarihlerde de Zeus için olmamakla birlikte Hristiyanlık çağında da kutsallığının devam ettiğini gösteriyor.

Aizonai Tiyatro - Stadion Kompleksi ise aynı aks üzerine inşa edilmesi ve ortak bir sahne binasına sahip olması ile antik çağ dünyasında şimdiye kadar bilinen tek örnektir. Bu özelliğiyle 2012 yılında Unesco Dünya Kültürel Mirası Geçici Listesi'ne de girdi.

Ölümünden sonra yaşam inancının izleri Kentin ölü gömme adetlerine dair daha önce güney nekropolisteki kaçak kazı neticesinde ortaya çıkarılan Amazon lahdi dışında bilimsel bir kazı güvenlik nedenleri ile gerçekleştirilemedi. Bu nedenle kazı çalışmaları 2012-2014 yılları arasında kentin kuzey nekropolisinde yoğunlaştı. Toprak üzerinde mezar taşlarına ait parçaların bulunmasıyla tiyatronun kuzeyindeki alanda 2012 yılında kazı çalışmalarına başlandı. Kazının tiyatro alanının kuzeyindeki alanda yapılmasının nedenini ise Özer şöyle anlatıyor: "İlki, burada toprak üzerinde mezar taşlarına ait parçaların bulunması; bir nekropolis'in varlığını işaret ediyordu. İkincisi ise antik çağda tiyatroların çok yakınlarında nekropolis'in olması makuldür çünkü tanrı Dionysos hem tiyatro hem de ölümle ilgili kithonik (yeraltı ile ilgili) bir tanrıdır ve kazılar neticesinde toprağın altında yavaş yavaş sesler gelmeye başladı. Aizonailülular ve buralı olmadığı halde buraya gömüldüğünü düşünüldüğümüz insanların mezarlarını tespit ettik. 3 yıllık kazı sonucuna göre burası

to a 3 year excavation results. Most of the tombs are simple earthen tombs. The earliest burial began in B.C. 2nd century and continued until A.D. 4th century.

According to the excavation results it is obtained that the burial was carried out in the BC mid-1st century, namely between BC 50s and AD 50s. It has been observed that between these dates there was an increase burial of normal body namely in the inhumation after the cremation (burning bury). It was determined that this tradition had begun since BC 2nd century and continued until the Roman period.

In 2014 a tomb was found and in this tomb there were terra-cotta (earthenware), the head of Attis, a bronze pyxis and a metal stellate necklace with its rope, candles in bowls. It has been determined that the skeleton in the tomb belonged to a woman in 25 years old. According to the findings the tomb dating from a time period between BC 50 and Tiberius Period likely belongs to a nun of the Cybele that was an important cult in Aizanoi. In another tomb in 2013 two female skeletons were found. A terra-cotta

mask was found on the side of a tomb. Firstly it was thought that the skeleton was a man and soldier but later Assoc. Prof. Dr. Handan Üstündağ made an examination and informed that there were two skeletons and they belonged to women. According to information given by Özer; they saw the mask in the soldiers' tomb and this mask was used as a cult of the dead in Roman period. Therefore the mask was in the women's tomb, it was a surprising situation.

The world's first exchange Macellum

Also in the excavations a round cult area called as Macellum was built in AD 2nd century. Macellum means meat and fish market. The Ceiling Price Decree which was published by the Emperor Diocletianus for the fight inflation in AD 4th century was scratched on the blocks of this round building in Greek and Latin. Thanks to this round building we can learn that a day wage of an artist was 150 denarii, a lawyer's fee per complaint was 250 denarius and a day wage of a mason was 50 denarius.

Aizanoi'un daha orta ve alt kesimine ait bir nekropolis (mezarlık) olmalı diye düşünüyoruz. Mezarların çok büyük bir kısmı basit toprak mezarlar olup, en erken gömü M.Ö. 2. yüzyılda başlamış ve M.S. 4. yüzyıla kadar devam etmiştir." Yapılan kazılar sonucunda elde edilen bilgilere göre M.Ö. 1. yüzyıl ortaları yani M.Ö. 50'ler ve M.S. 50'ler arasında defin gerçekleştirildiği anlaşıyor. Bu tarih aralığında

2013 yılında bulunan bir diğer mezarda ise 2 kadın iskeleti tespit edildi. Birinin yüzü üstünde bir adet terakotta mask bulundu. İskeletin önce bir erkek ve asker olduğu düşünüldü fakat antropolog Doç. Dr. Handan Üstündağ tarafından yapılan incelemede iki iskelet olduğu ve bu iskeletlerin kadınlara ait olduğu bilgisi verildi. Özer'in verdiği bilgiye göre; Roma Dönemi'nde ölü kültü ile ilgili olarak kullanılan mask, askerlerin

kremasyon (yakarak gömmek) sonrasında ise normal ceset gömü yani inhumasyonda artış görüldüğü gözlemlenmiştir. Aizanoi'da bu âdetin M.Ö. 2. yüzyıldan başlayarak, Roma dönemine kadar devam ettiği tespit edilmiştir.

2014 yılında bulunan bir mezardan Terrakotta (pişmiş toprak), Attis başı, bronz bir pyxis ve içinde ipi ile metal yıldız biçiminde bir kolye, kase içerisinde kandil çıkarılmıştır. Mezardaki iskeletin cinsiyeti ise 25 yaşlarındaki bir kadına ait olduğu tespit edildi. Buluntulara göre M.Ö. 50 ile Tiberius Dönemi arasında bir zaman diliminden kalma mezar büyük olasılıkla Aizanoi'da önemli bir kült olan Kybele'nin bir rahibesine ait.

mezarlarında da karşılaştıkları fakat bir kadına ait mezarda bulunmasının şartı olduğu yönünde.

Dünyanın ilk borsası Macellum

Kazılarda ayrıca; M.S. 2. yüzyılda Macellum adında yuvarlak bir kült alanı inşa edilmiş. Macellum; et ve balık pazarı anlamına geliyor. M.S. 4. yüzyılda İmparator Diocletianus'un enflasyonla mücadele için çıkardığı Tavan Fiyat Kararnamesi hem Grekçe hem Latince olarak bu yuvarlak yapının bloklarına kazılmış. Burada bir ressamın günlük ücretinin 150 denarius, bir avukatın şikayet başına ücretinin 250 denarius, bir duvar ustasının günlüğünün 50 denarius olduğunu öğrenebiliyoruz.